

Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningscenter

Jørgen Steen

*«NTAES skal legge til rette for at politiet og kontrolletatene kan utnytte etterretningsinformasjon **samlet** for å utvikle og gjennomføre en mer effektiv, slagkraftig og treffsikker kriminalitetsbekjempelse»*

Utarbeide nasjonale trussel- og risikovurderinger som **grunnlag for strategiske beslutninger** om tiltak innen økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet

ARBEIDSLIVSKRIMINALITET

SITUASJONSBESKRIVELSE 2020

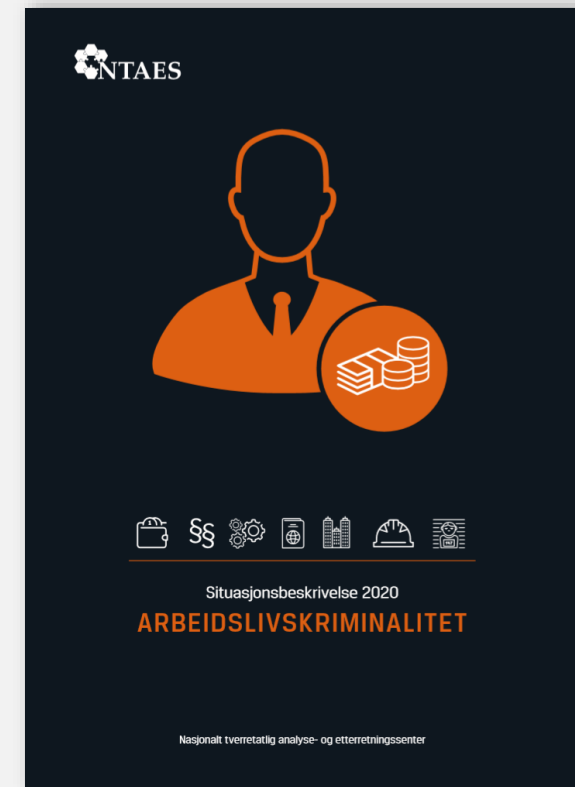

Usikkerhet

SITUASJONSBESKRIVELSE

OMRÅDER MED INFORMASJONSBEHOV

«Et individ, en gruppe eller en organisasjon med en kjent intensjon om, og kapasitet til å overta, endre eller ødelegge verdier»

TRUSSELAKTØRER

Utenlandske arbeidstakere fra fattige land utenfor EØS er sårbare for å bli utnyttet og underbetalt.

UTENLANDSKE ARBEIDSTAKERE

Flere modus på underbetaling av utenlandske arbeidstakere viser at falsk dokumentasjon benyttes.

UNDERBETALING

Basert på omsetningstall, står et lite antall virksomheter for størsteparten av leveransene til kommunene. Avvisningsgrunn er forekommer hyppigere blant store leverandører, enn hos de mindre.

“Eplene henger høyt”

ANSKAFFELSER

ARBEIDSLIVSKRIMINALITET

- Utnyttelsen av utenlandske arbeidstakere er et viktig konkurransefortrinn. I bransjer hvor kontrollvirksomheten er lav – er det høy sannsynlighet for utnytting.
- Kriminelle profitterer på at informasjonsdeling mellom oppdragsgivere har juridiske og økonomiske hindre.
- Å bidra til at store oppdragsgivere og leverandører hindrer kriminelle inn på markedet, vil bidra til å forebygge kriminalitet.
- Kriminelle er fortsatt tilpasningsdyktige, der det er behov, lav grad av kontroll og etter lovendringer.

SITUASJONSBESKRIVELSE 2020

TRUSSELAKTØRER

102 unike aktører (personer).

80 er definert som trusselaktører, 22 potensielle aktører «av interesse»

16 nettverk

31 % bygg- og anleggsbransjen
14 % serveringsbransjen
14 % eiendomsbransjen

72 % tidligere anmeldt
941 saker siktet/mistenkt
330 virksomheter

vold og trusler

utbytte investeres i eiendom

Inntektskilder

Noen nettverk bærer preg av

- organisert kriminalitet
- legal og illegal næringsdrift
- hvitvasking gjennom virksomheter
- stor kapasitet

UTENLANDSKE ARBEIDSTAKERE

«I Syria er det ikke noe som heter hvitt eller svart arbeid. Arbeid er arbeid.»

- Kunnskapsmangel • Sesongarbeid • Avhengighet til arbeidsgiver
- Utenlandske arbeidstakere fra fattige land utenfor EØS er sårbare for å bli utnyttet og underbetalt.

UNDERBETALING

AV UTENLANDSKE ARBEIDSTAKERE I OFFENTLIGE PROSJEKTER

Arbeidstakeren har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn den offentlige kontrakten, allmenngjøringsforskrift eller arbeidsmiljøloven tillater.

Avdekket i flere offentlige anleggsprosjekter de siste årene

Kamoufleres med doble kontrakter, manipulering av timelister og feilrapportering til skatteetaten

Ledsages ofte av andre lovbrudd

MODUS

- Tilbakebetaling
- Tillegg utbetales ikke
- Disponibel uten lønn
- ulovlige trekk
- Oppsigelse etter kontroll

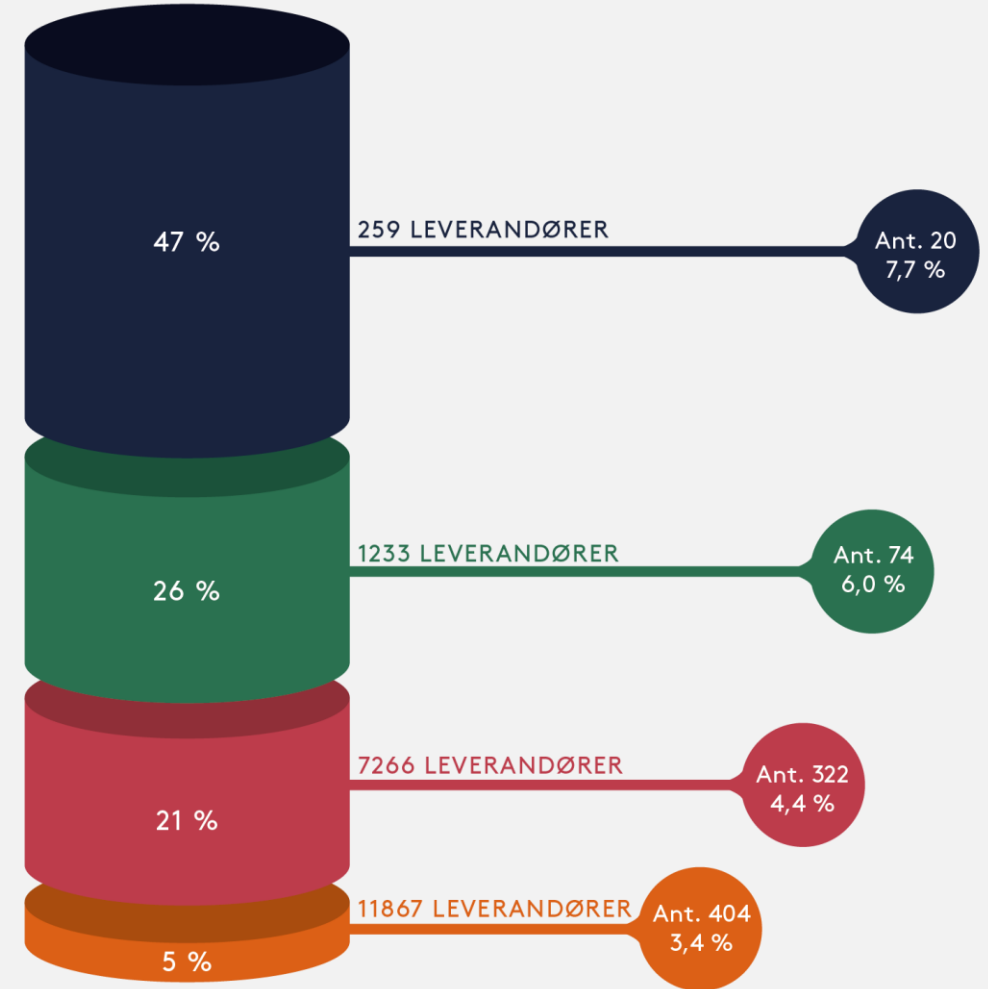

OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Avvisningsgrunner forekommer hyppigere blant store leverandører enn hos mindre.

veldig få avvises

- Kostnader
- Belastning
- Skjønnsvurderinger
- Streng dokumentasjonskrav
- Utilgjengelig informasjon
- **Informasjonsdeling**

OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Korrupsjonsrapport: Kommunalt ansatte og bygg og anlegg mest utsatt

TEMAER: Domstol Korrupsjon Leverandører Rapport

Konkurrensverkets generaldirektør, Rikard Jermsten, har fått ny kunnskap til bruk i kampen mot korrupsjon i anskaffelser (foto: Andreas Eklund).

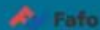
PUBLISERT AV: LENNART HOVLAND 11. DECEMBER 2019

• SEND ARTIKKELEN PÅ E-POST • SKRIV UT ARTIKKELEN

En gjennomgang av de siste årenes korrupsjonsdommer i svenske domstoler viser at det er en overvekt av kommunalt ansatte som er på tiltalebenken. Likeledes er bygg og anlegge en versting – sju av ti dommer gjelder denne bransjen. I 70% av dommen er det nær privat eller profesjonell relasjon mellom tjenestemann og leverandør. Det fremgår av en fersk rapport, der det også pekes på at selv om dette dreier seg om korrupsjon, er det en indikasjon på at også

Rolf K. Andersen, Emil Cappelen Bjøru,
Maja Tofteng og Beate Sletvold Øistad

Hva gjør kommunene for å bekjempe arbeidslivskriminalitet?

Undersøkelse: Bare 14% av de som stiller arbeidsrettslige krav, følger dem opp

TEMAER: Arbeidsvilkår Kontrakt Leverandører Lønn Oppfølging Undersøkelse

Upphandlingsmyndigheten, her ved generaldirektør Inger Ek, har undersøkt praksis når det gjelder å stille og følge opp arbeidsrettslige vilkår ved offentlige anskaffelser (foto: Andreas Blomlöf).

PUBLISERT AV: LENNART HOVLAND 27. FEBRUARY 2020

• SEND ARTIKKELEN PÅ E-POST • SKRIV UT ARTIKKELEN

Godt over annenhver offentlige oppdragsgiver i Sverige har stilt arbeidsrettslige krav i en anskaffelse de 12 siste månedene. Det fremgår av en fersk undersøkelse. På den annen side er det bare 14% av de som stiller slike krav, som følger opp leverandørens etterlevelse av dem. Kommunene er best både på å stille krav og på å følge opp, tett fulgt av regionene.

ARBEIDSLIVSKRIMINALITET

SITUASJONSBESKRIVELSE 2020

Store leverandører har innvirkning på bekjempelse av a-krim

kriminelle profitterer på at informasjon ikke deles

Utsendte arbeidstakere er særlig sårbare

Kriminelt utbytte investeres i eiendom

Trusselaktører; **Tilpasningsdyktige.** vold, trusler, nettverk.

post@ntaes.no

